

KONKURENCES PADOME

Blaumaņa ielā 5a, Rīgā, LV-1011 ♦ tālr. 67282865 ♦ fakss 67242141 ♦ e-pasts: council@kp.gov.lv

L Ē M U M S

Rīgā

Nr.22

(Prot. Nr.29., 2.§)

2009. gada 9. jūlijā

Lieta Nr.2804/08/06/23

Par lietas izpētes izbeigšanu

Par Konkurences likuma 13.panta pirmās daļas
ģenerālklausulas, 1. un 4.punktā noteikto pārkāpumu
SIA „Forum Cinemas” darbībās

20.10.2008. Konkurences padomē tika saņemts SIA „Baltic Multiplex Ventures”, (šobrīd pēc nosaukuma maiņas SIA „Multiplex Systems”) (turpmāk arī – Iesniedzējs) 20.10.2008. iesniegums (turpmāk Iesniegums Nr.1), kurā lūgts uzsākt izmeklēšanu par SIA „Forum Cinemas” iespējamo dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu: 1) pieprasot no Iesniedzēja bankas garantiju LVL (*) apmērā; 2) pieprasot no Iesniedzēja iesniegt informāciju par tās biļešu cenām un akcijām, kad tiks piedāvātas atlaides Iesniedzēja kinoteātrī.

02.12.2008. Konkurences padome saņēma Iesniedzēja 02.12.2008. iesniegumu par SIA „Forum Cinemas” darbībām saistībā ar tās izplatītajām reklāmām (turpmāk Iesniegums Nr.2). Iesniegumā Nr.2 norādīts, ka filmu izplatītājs SIA „Forum Cinemas” no tās pārstāvētajām filmu studijām saņem naudas līdzekļus, lai reklamētu šo studiju filmas Latvijā. Tomēr Latvijā SIA „Forum Cinemas” šo naudu izmantojot nevis, lai reklamētu šīs filmas, bet gan, lai reklamētu un veicinātu tai piederošā kinoteātra darbību.

14.11.2008. Konkurences padome, pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 1.punktu, 22.panta 1.punktu, 23.panta pirmo un trešo daļu, ierosināja lietu Nr.2804/08/06/23 par Konkurences likuma 13.panta pirmās daļas 1.un 4.punktā noteikto pārkāpumu SIA „Forum Cinemas” darbībās.

28.01.2009., pamatojoties uz Konkurences likuma 22.panta 1.punktu, 23.panta trešās daļas 3.punktu, Konkurences padome ierosināja lietu par Konkurences likuma 13.panta ģenerālklausulas noteikto pārkāpumu SIA „Forum Cinemas” darbībās.

Vienlaicīgi, pamatojoties uz Konkurences likuma 26.panta 5.punktu, lai sekmētu lietu ātrāku un objektīvāku izskatīšanu, Konkurences padome nolēma ierosināto lietu apvienot vienā lietvedībā ar 14.11.2008. ierosināto lietu Nr.2804/08/06/23 „Par

Konkurences likuma 13.panta pirmās daļas 1. un 4.punktā noteikto aizlieguma pārkāpumu SIA „Forum Cinemas” darbībās”.

2009.gada 15.maijā SIA „Forum Cinemas” tika nosūtīta vēstule Nr.876 „Paziņojums par lēmuma pieņemšanai nepieciešamo faktu konstatēšanu lietā Nr.2804/08/06/23”, kurā SIA „Forum Cinemas” tika iepazīstināta ar faktiem lietā, vienlaicīgi tika uzaicināta iepazīties ar lietas materiāliem un izteikt savu viedokli lietā. SIA „Forum Cinemas” 27.06.2009., pamatojoties uz Konkurences likuma 27.² panta otro daļu, Konkurences padomei iesniedza rakstveida apņemšanos. SIA „Multiplex Systems” pilnvarotais pārstāvis pēc iepazīšanās ar lietas materiāliem iesniedza viedokli 2009.gada 30.jūnijā.

SIA „Baltic Multiplex Ventures” 21.12.2006. ir reģistrēta Komercreģistrā ar reģ. Nr.40003884149 (komercsabiedrības nosaukums 03.12.2008. mainīts uz SIA „Cinamon Operations”, savukārt 20.05.2009. komercsabiedrības nosaukums ir mainīts uz SIA „Multiplex Systems”), juridiskā adrese Kalpaka bulv. 7-4, Rīga.

SIA „Forum Cinemas” 08.07.1993. ir reģistrēta Komercreģistrā ar reģ. Nr.40003136481, juridiskā adrese 13.janvāra ielā 8, Rīga.

Izvērtējot SIA „Multiplex Systems”, SIA „Forum Cinemas” sniegto informāciju, kā arī Konkurences padomes papildus no citiem tirgus dalībniekiem iegūto informāciju, Konkurences padome

k o n s t a t ē j a :

1. Konkrētais tirgus

Saskaņā ar Konkurences likuma 1.panta 5.punktu „konkrētās preces tirgus - noteiktas preces tirgus, kurā ietverts arī to preču kopums, kuras var aizstāt šo noteikto precī konkrētajā ģeogrāfiskajā tirgū, ņemot vērā pieprasījuma un piedāvājuma aizstājamības faktoru, preču pazīmes un lietošanas īpašības”.

Kino izklaides industrijā var izdalīt vairākus darbības veidus, sākot ar filmu veidošanu, izplatīšanu, licences piešķiršanu filmu izplatīšanai. Kinofilmu izplatīšana kinoteātriem tiek īstenota dažādās stadijās. Sākotnēji kinofilmas ražotājs izplatīšanas tiesības nodod vienas valsts vai teritorijas vietējam izplatītājam vai starptautiskam izplatītājam, kurš ieguvī izplatīšanas tiesības noteiktu valstu teritorijās. Pēc tam vietējais izplatītājs vai starptautiskais izplatītājs piešķir tiesības demonstrēt filmas filmu demonstrētājiem, t.i., kinoteātru operatoriem. Kinofilmu izplatīšana kinoteātriem ir atsevišķs kinofilmu izplatīšanas ķēdes posms un ir uzskatāms par atsevišķu preces tirgu. Savukārt kino filmu demonstrēšana kinoteātros ir kinofilmu izplatīšanas kinoteātriem noslēdzošais ķēdes posms.

Konkurences padome lietā ir noteikusi divus konkrētās preces tirgus:

- 1) kinofilmu izplatīšanas tirgus kinoteātriem;
- 2) kinofilmu demonstrēšanas tirgus kinoteātros.

Saskaņā ar Konkurences likuma 1.panta 5.punktu „konkrētais ģeogrāfiskais tirgus - ģeogrāfiska teritorija, kurā konkurences apstākļi konkrētās preces tirgū ir pietiekami līdzīgi visiem šā tirgus dalībniekiem, un tādēļ šo teritoriju var nošķirt no citām teritorijām”.

Konkurences padomes vērtējumā attiecībā uz filmu izplatīšanu kinoteātriem ģeogrāfiskais tirgus ir visa Latvijas teritorija. Izplatīšanas tiesības parasti tiek piešķirtas izplatītājam vienā nacionālā teritorijā, ievērojot un izmantojot autortiesību aizsardzību, kinofilmu mārketinga stratēģija katrā valstī ir atšķirīga, tiek ņemta vērā vietējās

auditorijas gaume un filmas oriģināla kopijas tiek dublētas vai tiek veidoti subtitri, lai skatītāji varētu izbaudīt filmu savā dzimtajā valodā.

Studiju noslēgtie licences līgumi ar SIA „Forum Cinemas” paredz licences ierobežojumu teritorijā, kura ir Latvija. Izņēmums ir (*) un SIA „Forum Cinemas” 01.10.2008. noslēgtais licences līgums, kurā teritorija ir Latvija, Lietuva, Igaunija.

Ņemot vērā to, ka visi ar SIA „Forum Cinemas” noslēgtie licences līgumi aptver visu Latvijas teritoriju, ņemot vērā to, ka konkrētie pārkāpumi ietekmē konkurenci Latvijas teritorijā, nav pamats paplašināt konkrēto preces ģeogrāfisko tirgu plašāku kā Latvijas teritorija.

Savukārt attiecībā uz filmu demonstrēšanu atsevišķus ģeogrāfiskos tirgus veido Rīga un citas Latvijas pilsētas, jo kinoteātri, kas atrodas citās pilsētās no patērētāja viedokļa nav uzskatāmi par to dzīves vietas tuvumā esošu kinoteātru aizvietotāju. Patērētāji izvēlas kinoteātrus, kas ir tuvu to dzīves vietai. Ņemot vērā arī to, ka uz Iesnieguma Nr.1 iesniegšanas brīdi Iesniedzējs vēlējās atvērt kinoteātri Rīgā, tad ģeogrāfiskais tirgus attiecībā uz filmu demonstrēšanu ir Rīgas pilsētas teritorija. 23.02.2009. paskaidrojumos lietā SIA „Forum Cinemas” norāda, ka filmu demonstrēšanas konkrētais ģeogrāfiskais tirgus ir Latvija. Konkurences padomes ieskatā nav pamatoti paplašināt konkrēto ģeogrāfisko tirgu filmu demonstrēšanai kā visu Latviju. Licencēšanas līgumos starp SIA „Forum Cinemas” un filmu demonstrētājiem (t.sk. Iesniedzēju) ir norādīta konkrēta filmas demonstrēšanas vieta (konkrētā kinoteātra adrese). Tātad demonstrēšanas licence ir piesaistīta noteiktai adresei, un vērtējot šo argumentu kontekstā ar pakalpojuma pieejamību patērētājam, ir pamatoti šīs lietas ietvaros noteikt konkrēto ģeogrāfisko tirgu filmu demonstrēšanai kā Rīgas pilsēta.

Saskaņā ar Konkurences likuma 1.panta 5.punktu „konkrētais tirgus - konkrētās preces tirgus, kas izvērtēts saistībā ar konkrēto ģeogrāfisko tirgu”. Līdz ar to konkrētie tirgi lietā ir:

- 1) kinofilmu izplatīšanas tirgus kinoteātriem Latvijas Republikas teritorijā (turpmāk arī filmu izplatīšanas tirgus);
- 2) kinofilmu demonstrēšanas kinoteātros tirgus Rīgas pilsētā (turpmāk arī filmu demonstrēšanas tirgus).

Filmu izplatīšanas un filmu demonstrēšanas tirgus ir saistītie tirgi. Filmu izplatīšanas tirgus ir augšupējais tirgus, savukārt filmu demonstrēšanas tirgus lejupējais tirgus. Lejupejošais tirgus ir ļoti cieši saistīts ar augšupējo tirgu, praktiski atkarīgs no tā, jo filmas demonstrēšanai ir nepieciešama izplatītāja piešķirta licence.

SIA „Forum Cinemas” darbojas gan lietā noteiktajā filmu izplatīšanas, gan filmu demonstrēšanas tirgū. Savukārt Iesniedzējs iesniegumu iesniegšanas brīdī bija jaunienācējs filmu demonstrēšanas tirgū (darbojas konkrētajā tirgū no 2008.gada novembra).

Ienākšana filmu izplatīšanas tirgū ir saistīta ar spēju piesaistīt filmu studijas. Situācijā, kurā studijām ir ilgstoša sadarbība ar kādu konkrētu tirgus dalībnieku, izplatītāja maiņa, protams, ir iespējama, taču ne tik liela, kā situācijā, kad šāda ilgstoša sadarbība nepastāvētu. Ilgstoši sadarbības līgumi ar kino filmu studijām ir gan SIA „Forum Cinemas”, gan SIA „Acme Film”.

Iesniegumā Nr.1 norādīts, ka filmu izplatīšanas tirgū izplatīšanas tiesības parasti piešķir vienam izplatītājam kādā nacionālā teritorijā. Tā kā Latvijas tirgus ir mazs, tad ir ekonomiski maz pamatoti, ka lielās Holivudas studijas būtu gatavas sadarboties ar vairākiem izplatītājiem Latvijā vai arī izplatīt filmas tieši kinoteātriem.

Ienākšana filmu demonstrēšanas tirgū ir saistīta ar samērā lielām investīcijām filmu demonstrēšanas nodrošināšanai (telpas, aparatūra, klientu apkalpošana utt.). Kā barjera

ienākšanai filmu izplatīšanas tirgū ir vērtējama arī augstā tirgus koncentrācija, kas izriet no lielajām izmaksām un attiecīgi nelielā tirgus dalībnieku skaita, kas darbojas tajā. Pie tam, ņemot vērā to, ka konkrētajā filmu demonstrēšanas tirgū darbojas patērētājiem labi pazīstams liels tirgus dalībnieks - SIA „Forum Cinemas”, ar lielām tirgus daļām, jaunienācējam tirgū jāreķinās ar būtiskām reklāmas izmaksām, lai iekarotu šādas struktūras tirgu. Iekļūšana filmu demonstrēšanas tirgū ir saistīta ar līguma noslēgšanu ar filmu izplatītājiem un licences saņemšanu konkrētu filmu demonstrēšanai.

2. Dominējošais stāvoklis

Konkurences likuma 1.panta 1.punkts nosaka „dominējošais stāvoklis - tirgus dalībnieka vai vairāku tirgus dalībnieku ekonomisks (saimniecisks) stāvoklis konkrētajā tirgū, ja šis dalībnieks vai šie dalībnieki spēj ievērojami kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci jebkurā konkrētajā tirgū pietiekami ilgā laika posmā, darbojoties pilnīgi vai daļēji neatkarīgi no konkurentiem, klientiem, piegādātājiem vai patērētājiem”.

2.1. SIA „Forum Cinemas” dominējošais stāvoklis filmu izplatīšanas tirgū

Saskaņā ar Nacionālā Kino centra sniegto informāciju 2006.gadā bija reģistrēti 4 filmu izplatītāji, kuri veica filmu nomu publiskai demonstrēšanai kinoteātros - SIA „Forum Cinemas”, SIA „Acme Film”, Rīgas pašvaldības SIA „Kinoteātris Rīga” un SIA „Forum Cinemas Home Entertainments”. Iespējamo tirgus daļu konkrētajā tirgū var noteikt pēc vairākiem rādītājiem, t.i., reģistrēto izrādīto filmu skaita, apmeklētāju skaita izrādītājām filmām un ieņēmumiem no izrādītājām filmām.

1. tabula

Kinofilmu izplatīšanas kinoteātriem Latvijas Republikas teritorijā rādītāji 2006.gadā:

	Filmu izplatītājs	Reģistrēto (pirmizrādīto) filmu skaits	Apmeklētāju skaits izplatītajām filmām	Ieņēmumi no izplatītajām filmām LVL
1.	SIA „Forum Cinemas”	76 (50%)	1 315 747 (69%)	3 386 176 (70%)
2.	SIA „Acme Film”	66 (43%)	533 059 (28%)	1 352 306 (27,9%)
3.	RP SIA „Kinoteātris Rīga”	2 (1%)	1 942 (0,1%)	4 140 (0,08%)
4.	SIA „Forum Cinemas Home Entertainments”	8 (5%)	43 660 (2,3%)	92 571 (1,9%)
	Kopā	152	1 894 408	4 835 193

2. tabula

Kinofilmu izplatīšanas kinoteātriem Latvijas Republikas teritorijā rādītāji 2007.gadā:

	Filmu izplatītājs	Reģistrēto (pirmizrādīto) filmu skaits	Apmeklētāju skaits izplatītajām filmām	Ieņēmumi no izplatītajām filmām LVL
1.	SIA „Forum Cinemas”	74 (54%)	1 483 592 (73,8%)	4 083 307 (72,8%)
2.	SIA „Acme Film”	62 (45,5%)	525 609 (26%)	1 521 505 (27%)
	Kopā	136	2 009 201	5 604 812

Kinofilmu izplatīšanas kinoteātriem Latvijas Republikas teritorijā rādītāji 2008.gadā:

	Filmu izplatītājs	Reģistrēto (pirmizrādīto) filmu skaits	Apmeklētāju skaits izplatītajām filmām	Ieņēmumi no izplatītajām filmām LVL
1.	SIA „Forum Cinemas”	80 (46,5%)	1 474 858 (72,6%)	4 574 341 (72%)
2.	SIA „Acme Film”	59 (34,3%)	517 124 (25,4%)	1 655 817 (26%)
3.	RP SIA „Rīgas kultūras aģentūra”	11 (6,3%)	8 747 (0,4%)	20 678 (0,32%)
4.	SIA „Meed film”	3 (1,7%)	12 092 (0,59%)	39 800 (0,62%)
5.	SIA „DVD Silver”	1 (0,58%)	3 807 (0,18%)	11 145 (0,17%)
6.	SIA „Latsfilm”	1 (0,58%)	4 784 (0,23%)	5 896 (0,09%)
7.	Latvijas producentu filmas	17 (9,8%)	9 604 (0,47%)	13 011 (0,20%)
	Kopā	172	2 031 016	6 320 688

Tirgus varu konkrētajā gadījumā ietekmē izplatāmās preces pieprasījums. Nav būtiski cik daudz filmu tiek piedāvātas tirgū, būtiski ir, kuras no tām nes peļņu. Kinoteātris ir peļņu nesošs un konkurētspējīgs konkrētajā tirgū tad, ja demonstrē tās filmas, kuras vēlas redzēt patērētājs. Līdz ar to tam izplatītajam, kuram ir tiesības izplatīt pieprasītās filmas ir lielāka tirgus vara nekā tam, kurš kopumā izplata mazāk pieprasītās filmas. Tādējādi konkrētajā gadījumā, vērtējot tirgus daļas un tirgus varu, galvenā nozīme ir apmeklētāju skaitam, tad ieņēmumiem no izplatītajām filmām, savukārt reģistrēto filmu skaitam ir tikai informatīvs raksturs, vērtējot tirgus daļas un tirgus varu.

Vērtējot SIA „Forum Cinemas” tirgus daļas kino filmu izplatīšanas tirgū pēc apmeklētāju skaita un ieņēmumiem no izrādītajām filmām, var secināt, ka SIA „Forum Cinemas” tirgus daļa ir ievērojami lielāka nekā konkurentiem.

23.02.2009. paskaidrojumos lietā SIA „Forum Cinemas” norāda, ka nav neatkarīga no piegādātājiem (filmu studijām vai izplatītājiem). Kā norādīts SIA „Forum Cinemas” 2008.gada 22.decembra atbildēs uz Konkurences padomes jautājumiem (*). Tādējādi, SIA „Forum Cinemas” ieskatā tam, nav iespēju izvīzīt savus noteikumus piegādātājiem, gluži otrādi, SIA „Forum Cinemas” ir pilnībā atkarīgs no savu piegādātāju vēlmēs noslēgt filmu izplatīšanas līgumus.

No lietā iegūtajiem materiāliem izriet, ka SIA „Forum Cinemas” ar studijām slēdz izplatīšanas līgumus gan uz nenoteiktu termiņu, gan uz vienu gadu, gan uz vienu gadu ar automātisku līguma termiņa pagarināšanu. Kopumā, prakse liecina, ka noslēgtie līgumi tiek pagarināti. Brīdī, kad Iesniedzējs plānoja un uzsāka ienākšanu filmu demonstrēšanas tirgū Rīgas pilsētā, SIA „Forum Cinemas” bija ilgstošs sadarbības partneris ar studijām vai izplatītājiem, kuri ir pilnvaroti piešķirt izplatītāja tiesības sešu filmu studiju filmām. Visi iepriekš minētie līgumi paredz, ka lauzt izplatīšanas līgumu var iestājoties būtiskiem, īpaši atrunātiem gadījumiem. Līdz ar to, līgumu darbības laikā attiecībā uz filmu licencēšanu, ja tā notiek saskaņā ar līgumu, SIA „Forum Cinemas” darbojas pietiekami neatkarīgi no izplatītājiem vai studijām.

23.02.2009. paskaidrojumos lietā SIA „Forum Cinemas” norāda, ka nav neatkarīga no konkurentiem (filmu izplatītājiem). SIA „Forum Cinemas” norāda, ka tam trūkst dominējošam stāvoklim nepieciešama pazīme: spēja kavēt efektīvu konkurenci konkrētajā tirgū. Neatkarības trūkums no konkurentiem un no piegādātājiem pierāda, ka SIA „Forum Cinemas” nevar kavēt citu izplatītāju darbību Latvijas filmu izplatīšanas tirgū, kā arī nevar ietekmēt faktu, ka citi izplatītāji varētu noslēgt izplatīšanas līgumus ar filmu studijām, tādējādi būtiski samazinot SIA „Forum Cinemas” ietekmi. (*)

Konkurences padome uzskata, ka SIA „Forum Cinemas” kā filmu izplatītājs ir pilnīgi neatkarīgs no sava konkurenta SIA „Acme Film”, jo, lai arī darbojas vienā konkrētajā tirgū tie izplata dažādu studiju veidotās filmas (pat atsevišķas filmas var tikt atzītas par konkrētās preces tirgu). Līdz ar to tam, ka SIA „Forum Cinemas” un SIA „Acme Film” filmu izplatīšanas tirgū darbojas viens no otra neatkarīgi (jo darbība šajā izplatīšanas posmā pamatā ir saistīta ar rakstisku vai faktisku ekskluzīvu izplatīšanas līgumu) šajā gadījumā nevar ietekmēt tirgus varas novērtējumu. Pie tam, kā liecina patērētāju viedoklis, vērtējot pēc filmu apmeklētāju skaita, SIA „Forum Cinemas” izplatītās filmas ir vairāk apmeklētas. Kas faktiski nozīmē, ka filmu demonstrētājs, ja vēlas īstenot efektīvu peļņu nesošu komercdarbību, sadarbojoties tikai ar SIA „Forum Cinemas” konkurentu filmu izplatīšanas tirgū, šo mērķi nevar sasniegt. Ņemot vērā, ka izplatīšanas atlīdzības noteikšanas prakse konkrētajā tirgū ir vispārzināma, līdz ar to neatkarība no konkurenta, nosakot atlīdzības apmēru, šajā gadījumā nevar ietekmēt tirgus varas vērtējumu.

Turklāt SIA „Forum Cinemas” 23.02.2009. paskaidrojumos ir paudusi viedokli, ka, tā kā filmu izplatīšanas tirgū tiek nodots intelektuālais īpašums, tad SIA „Forum Cinemas” nav pienākums slēgt izplatīšanas līgumu ar jebkuru personu un licences nepiešķiršana pati par sevi nav vērtējama kā dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana. Vērtējot tirgus varu, ir secināms, ka šāda SIA „Forum Cinemas” pozicionēšana tirgū nenoliedzami norāda uz SIA „Forum Cinemas” spēju darboties neatkarīgi no saviem klientiem, jo SIA „Forum Cinemas” nav nepieciešams meklēt izplatīšanas iespējas, ka kinoteātri ir ieinteresētāki sadarbībā nekā SIA „Forum Cinemas” un SIA „Forum Cinemas” ir tas, kurš izvirza līguma nosacījumus.

Konkurences padome nepiekrīt SIA „Forum Cinemas” argumentiem, ka SIA „Forum Cinemas”, neskatoties uz tās ievērojamo tirgus daļu, nav dominējošs stāvoklis filmu izplatīšanas tirgū Latvijā. Konkrētajā gadījumā tirgū darbojas neliels skaits tirgus dalībnieku. Vienam no šiem tirgus dalībniekiem (SIA „Forum Cinemas”) tirgus daļa ir ievērojami lielāka par konkurentiem, pie tam SIA „Forum Cinemas” ir noslēgti līgumi par patērētāju vairāk pieprasītu filmu izplatīšanu, nepastāv alternatīvu avotu demonstrēšanas licenču iegūšanai SIA „Forum Cinemas” izplatītajām filmām.

Tādējādi, vērtējot visus iepriekšminētos faktus kopumā, Konkurences padome uzskata, ka SIA „Forum Cinemas” atrodas dominējošajā stāvoklī kinofilmu izplatīšanas tirgū kinoteātriem Latvijas Republikas teritorijā.

2.2. SIA „Forum Cinemas” dominējošais stāvoklis filmu demonstrēšanas tirgū

Saskaņā ar Nacionālā Kino centra sniegto informāciju filmu reģistrā 2006.gadā Rīgā bija reģistrēti 4 kinoteātri: k/t „Coca - Cola Plaza” šobrīd nosaukums „Parex Plaza” (SIA „Forum Cinemas”), k/t „Daile” (SIA „Forum Cinemas”), k/t „Kino Suns” (SIA „Kino Galerija”), k/t „Rīga” (Rīgas pašvaldības SIA „Kinoteātris Rīga”).

4. tabula

Kinofilmu demonstrēšanas Rīgas pilsētas teritorijā rādītāji 2006.gadā:

	Kinoteātra nosaukums	Ekrānu skaits	Apmeklētāju skaits	Ieņēmumi no pārdotajām biļetēm LVL	Izrādīto filmu skaits
1.	k/t Coca - Cola Plaza	14 (73,6%)	1 634 900 (91%)	4 529 479 (93,6%)	166 (23%)
2.	k/t Daile	2 (10,5%)	73 822 (4%)	124 307 (2,57%)	108 (15%)
3.	k/t Kino Suns	1 (5,2%)	25 028 (1%)	42 231 (0,87%)	133 (18%)
4.	k/t Rīga	2 (10,5%)	58 375 (3%)	138 973 (2,87%)	312 (43%)
	Kopā	19	1 792 125	4 834 990	719

5. tabula

Kinofilmu demonstrēšanas Rīgas pilsētas teritorijā rādītāji 2007.gadā:

	Kinoteātra nosaukums	Ekrānu skaits	Apmeklētāju skaits	Ieņēmumi no pārdotajām biļetēm LVL	Izrādīto filmu skaits
1.	k/t Coca - Cola Plaza	14 (73,6%)	1 843 226 (92%)	5 553 120 (96,8%)	163 (34,6%)
2.	k/t Daile	2 (10,5%)	57 890 (2,89%)	101 019 (1,76%)	88 (18,7%)
3.	k/t Kino Suns	1 (5,2%)	31 680 (1,58%)	62 623 (1%)	167 (35,5%)
4.	k/t Rīga	2 (10,5%)	67 892 (3,39%)	15 017 (0,26%)	52 (11%)
	Kopā	19	2 000 688	5 731 779	470

6. tabula

Kinofilmu demonstrēšanas Rīgas pilsētas teritorijā rādītāji 2008.gadā:

	Kinoteātra nosaukums	Apmeklētāju skaits	Ieņēmumi no pārdotajām biļetēm LVL	Izrādīto filmu skaits
1.	k/t Parex Plaza	1 805 270 (91,6%)	5 995 292 (93%)	159 (40%)
2.	k/t Cinamon	79 109 (4%)	254 840 (3,9%)	26 (6,59%)
3.	k/t Kino Suns	33 480 (1,69%)	56 257 (0,89%)	167 (42%)
4.	k/t Rīga	52 426 (2,6%)	119 166 (1,85%)	42 (10,6%)
	Kopā	1 970 285	6 425 555	394

Vērtējot SIA „Forum Cinemas” tirgus daļas kino demonstrēšanas tirgū Rīgas pilsētā pēc apmeklētāju skaita, ieņēmumiem no pārdotajām biļetēm, ir pamatoti secināt, ka SIA „Forum Cinemas” tirgus daļa ir būtiski lielāka nekā pārējiem filmu demonstrētājiem. Konkurences padomes vērtējumā nebūtu objektīvi vērtēt tirgu pēc izrādīto filmu skaita. Galvenie kritēriji pēc kuriem jāvērtē tirgus daļas ir apmeklētāju skaits un ieņēmumi no pārdotajām biļetēm, fakts, ka kinoteātrī tiek izrādītas daudz filmas, neliecina par tirgus

varu filmu demonstrēšanas kinoteātrī tirgū, ja šīs filmas ir slikti apmeklētas un nenes ienākumus.

Izvērtējot tirgus daļas pēc apmeklētāju skaita un ieņēmumiem no pārdotajām biļetēm ir secināms, ka SIA „Forum Cinemas” tirgus daļa ir nedaudz virs 90% (2006., 2007., 2008.gadā), papildus ņemot vērā nelielo konkurentu skaitu un tiem piederošo ekrānu skaitu ir secināms, ka šādā tirgus struktūrā SIA „Forum Cinemas” pieder būtiska tirgus vara.

SIA „Forum Cinemas” norāda (23.02.2009. paskaidrojumos lietā Nr.2804/08/06/23), ka nav neatkarīgs no saviem konkurentiem filmu demonstrēšanas tirgū un, ka Iesniedzēja apgalvojums 2008.gada 20.oktobra iesniegumā, ka arī SIA „Acme Film” kā studiju filmu izplatītājs esot gandrīz pilnībā atkarīgs no SIA „Forum Cinemas” piekrišanas izrādīt SIA „Acme Film” izplatītās filmas, ir nepatiess. SIA „Forum Cinemas” ir izveidojusies ļoti laba sadarbība ar SIA „Acme Film”, neatsakoties izrādīt „Parex Plaza” kinoteātrī nevienu SIA „Acme Film” pārstāvēto studiju filmu.

Konkurences padome secina, fakts, ka līdz šim SIA „Forum Cinemas” nav atteicis demonstrēt SIA „Acme Film” izplatītās filmas neliecina par SIA „Acme Film” atkarības trūkumu. Lielās tirgus daļas liecina, ka gadījumā, ja SIA „Forum Cinemas” atteiktos demonstrēt SIA „Acme Film” izplatītās filmas, SIA „Acme Film” zaudētu būtisku klientu un peļņas daļu. Šie fakti liecina, ka SIA „Acme Film” faktiski ir ļoti atkarīgs no sava klienta. Savukārt SIA „Forum Cinemas” ir daļēji neatkarīgs no SIA „Acme Film” kā piegādātāja, jo gūst zināmu daļu peļņas tieši no SIA „Acme Film” izplatītajām filmām.

SIA „Forum Cinemas” lielās tirgus daļas, daudzo zāļu skaits, kas ļauj vienlaicīgi demonstrēt vairāk filmas patērētāju pieprasītākajā laikā (lielākas izvēles iespējas, vienlaicīgi apkalpojot lielāku skaitu patērētāju), liecina par to, ka neskatoties uz biļešu cenām, kas mēdz būt arī augstākas kā citos kinoteātros, patērētāji apmeklē SIA „Forum Cinemas” piederošo kinoteātri.

Papildus jāvērtē, ka konkrētajā gadījumā SIA „Forum Cinemas” ir gan filmu izplatītājs, gan demonstrētājs (vertikālā integrācija), kas ir tirgus varas rādītājs un vienlaicīgi rada barjeras ienākšanai filmu demonstrēšanas tirgū citiem tirgus dalībniekiem. Iesniedzējs ir lielā mēra atkarīgs no SIA „Forum Cinemas” kā izplatītāja. Iesniedzējs norāda, ka jebkurš Latvijas kinoteātris ir spiests saņemt filmu demonstrēšanas licenci tieši no SIA „Forum Cinemas”. Tam faktiski var piekrist, jo bez SIA „Forum Cinemas” izplatītajām filmām, jaunais tirgus dalībnieks nespētu efektīvi konkurēt ar tirgus dalībniekiem, kas jau darbojas filmu demonstrēšanas tirgū.

Konkurences padomes vērtējumā 2008.gadā SIA „Forum Cinemas” atradās dominējošā stāvoklī filmu demonstrēšanas tirgū.

Ņemot vērā iepriekš minēto, Konkurences padome atzīst, ka SIA „Forum Cinemas” piemīt būtiska tirgus vara un SIA „Forum Cinemas” pastāv spējas pietiekami ilgu laika periodu rīkoties neatkarīgi no citiem konkurentiem, patērētājiem un piegādātājiem. Tādējādi tas atrodas dominējošā stāvoklī abos lietā definētajos konkrētajos tirgos.

3. Konkurences likuma 13.panta pirmās daļas 1.punkta pārkāpums

Konkurences likuma 13.panta pirmās daļas 1.punkts nosaka: „Jebkuram tirgus dalībniekam, kas atrodas dominējošā stāvoklī, ir aizliegts jebkādā veidā ļaunprātīgi to izmantot Latvijas teritorijā. Dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana var izpausties arī kā: 1) atteikšanās slēgt darījumu ar citu tirgus dalībnieku vai grozīt darījuma noteikumus bez objektīvi attaisnojoša iemesla, tajā skaitā netaisnīga un nepamatota atteikšanās piegādāt preces vai sniegt pakalpojumus (...)”.

3.1. Iesniedzēja paskaidrojumi

Iesniegumā Nr.1 norādīts, ka priekšnosacījums sarunu uzsākšanai par līguma noslēgšanu ar SIA „Forum Cinemas” ir bankas garantijas iesniegšana, kā apstiprinājumu tam norādot Iesniegumam Nr.1 pievienoto 2008.gada 15. septembra vēstuli. Saskaņā ar vēstuli, bankas garantija tiek prasīta tāpēc, ka Iesniedzējs nav pazīstams Latvijas tirgū un ka Iesniedzējs attīsta 2 daudzzaļu kinoteātrus, kas saistīts ar milzīgiem finansiāliem riskiem. Iesniedzējs norāda, ka filmu izplatīšanas biznesā nav pieņemts prasīt šāda veida bankas garantijas, jo īpaši pirms sarunu par līguma noslēgšanu uzsākšanas. Šādas prasības izvirzīšana Iesniedzēja ieskatā var tikt vērtēta kā Konkurences likuma 13.panta pirmās daļas pārkāpums.

Iesniedzējs 07.11.2008. vēstulē norāda, ka ņemot vērā to, ka k/t Cinamon atklāšana Rīgā bija paredzēta 06.11.2008., tad Iesniedzējs (*) piekrita iesniegt SIA „Forum Cinemas” bankas garantiju (*).

Iesniedzēja 10.11.2008. vēstulē norādīts, ka (*). 06.11.2008. Iesniedzējs saņēma vienošanās projektus par trīs filmām. Pēc nelielu grozījumu izdarīšanas tajās Iesniedzējs parakstīja trīs vienošanās un nosūtīja tās SIA „Forum Cinemas”. Šie līgumi noslēgti un filmas nodotas bez bankas garantijas nodrošinājuma. Sakarā ar to, ka puses nespēja vienoties par distribūcijas līguma galīgiem noteikumiem, tad puses noslēdza atsevišķas vienošanās par filmu nodošanu SIA „Baltic Multiplex Ventures” un pēc šāda atsevišķu vienošanos principa turpina strādāt arī 2009.gadā.

Pirmā atsevišķā starp pusēm noslēgtā vienošanās ir par Džeimsa Bonda sērijas filmas „Mierinājuma Kvants” nodošanu demonstrēšanai. Savukārt no Iesniedzēja un Konkurences padomes 25.03.2009. tikšanas laikā iegūtās e-pasta sarakstes par šīs konkrētās filmas nodošanu izrādīšanai izriet, ka SIA „Forum Cinemas” piekrita nodot Džeimsa Bonda filmu demonstrēšanai tikai tad, kad Iesniedzējs pa tiešo vērsās pie studijas, kas nav ierasta prakse. Lai gan sākotnēji 2008.gada septembrī SIA „Forum Cinemas” apstiprināja, ka pieprasīs no studijas vēl vienu filmas „Mierinājuma Kvants” kopiju, vēlāk 15.oktobrī SIA „Forum Cinemas” izteica šaubas par filmas „Mierinājuma Kvants” kopijas garantēšanu uz atklāšanas pasākumu. Pēc Iesniedzēja sazināšanās ar studijas pārstāvi 15.oktobrī, SIA „Forum Cinemas” 17.oktobrī apstiprināja, ka filma „Mierinājuma Kvants” būs pieejama Rīgā laikā.

3.2. SIA „Forum Cinemas” argumenti par atteikšanos slēgt darījumu

31.10.2008. SIA „Forum Cinemas” sarunas laikā ar Konkurences padomes pārstāvjiem SIA „Forum Cinemas” sniedza skaidrojumu, ka sarunas ar Iesniedzēju notiekot visu laiku un tiekot turpinātas sarunas par iespējamiem līguma nosacījumiem, līdz ar to neesot pamata tam, ka SIA „Forum Cinemas” atteiktos slēgt līgumu. SIA „Forum Cinemas” lietā ir iesniegusi plašu e-pasta saraksti starp saviem un Iesniedzēja pilnvarotajiem juristiem, kura pierāda, ka notiek sarunas, tiek apspriesti bankas garantijas nosacījumi.

SIA „Forum Cinemas” 23.02.2009. vēstulē sniegti paskaidrojumi: „Iesniedzējas 2008.gada 20.oktobra iesniegumā minētais apgalvojums, ka SIA „Forum Cinemas” esot pieprasījis bankas garantiju, lai „vispār uzsāktu sarunas” par līguma noslēgšanu SIA „Forum Cinemas” pārstāvošo studiju filmu izrādīšanai ir klaji nepatiess un apmelojošs, un to apstiprinot sekojoši pierādījumi lietā:

(a) elektroniskā sarakste starp Iesniedzēju un SIA „Forum Cinemas” laika posmā no 2008.gada 4.jūlija līdz 2008.gada 11.septembrim, no kuras ir redzams, ka SIA „Forum Cinemas” bez jebkādiem nosacījumiem norunā tikšanos ar Iesniedzēja pārstāvjiem, lai apspriestu filmu demonstrēšanas līguma nosacījumus, un kura pierāda, ka saistībā ar līguma nosacījumu apspriešanu notika divas tikšanās – (*)

(b) elektroniskā sarakste starp Iesniedzējas un SIA „Forum Cinemas” pārstāvjiem laika posmā no 2008.gada 17.septembra līdz 2008.gada 31.oktobrim, no kuras ir redzams, ka SIA „Forum Cinemas” bez jebkādiem iepriekšējiem ekonomiskiem un juridiskajiem priekšnosacījumiem normāli apspriež ar Iesniedzēju studiju filmu izrādīšanas līguma būtiskākos nosacījumus, tajā skaitā par SIA „Forum Cinemas” rēķinu apmaksas kārtību un termiņiem (2.sēj. 16.-19.1.1.), studiju filmu reklāmas materiālu izmantošanu (2.sēj. 13.-15.1.1.), ieņēmumu no biļešu pārdošanas sadali starp pusēm (2.sēj. 20.1.1.), kā arī samaksas nodrošinājuma veidus (bankas vai trešās personas garantija, faktoring, apdrošināšana) un to apmērus”.

SIA „Forum Cinemas” uzsver, ka jau no k/t Cinamon darbības sākuma SIA „Forum Cinemas” ir noslēdzis 106 līgumus ar Iesniedzēju par filmu demonstrēšanu Iesniedzējas kinoteātrī. Tādējādi, neskatoties uz ilgtermiņa līguma neesamību, Iesniedzējas faktiskā darbība un tiesības uz izrādītajām filmām ir tādas pašas, kādas tās būtu ilgtermiņa līguma gadījumā.

SIA „Forum Cinemas” lietā ir sniedzis informāciju, ka pēc pušu un to pārstāvju tikšanās 2009.gada 14.janvārī Iesniedzējai tika nosūtīta ilgtermiņa sadarbības līguma trešā redakcija, kurā tika iestrādāti Iesniedzējas papildinājumi un priekšlikumi, bet līdz pat 23.02.2009. no Iesniedzējas nav saņemts nekāds viedoklis par to.

3.3. Konkurences padomes secinājumi par Konkurences likuma 13.panta pirmās daļas 1.punkta pārkāpumu

Lietā ir konstatētas vairākas epizodes, kad bankas garantijas iesniegšana ir norādīta kā apstākļi izplatīšanas līguma projekta apspriešanai. Tā ir SIA „Forum Cinemas” 15.09.2008. vēstule Iesniedzējam (pielikums Iesniegumam Nr.1, pielikums SIA „Forum Cinemas” 10.11.2008. vēstulei Nr.182/3), kurā teikts, ka, lai piedāvātu noslēgt izplatīšanas līgumu, nepieciešams iesniegt bankas garantiju. Kā arī A. A. (SIA „Forum Cinemas”) 06.10.2008. e-pasta vēstule A. A. (Iesniedzējs), kurā tiek sniegts SIA „Forum Cinemas” pamatojums bankas garantijas apmēram un norādīts uz to, ka tiek gaidīta bankas garantija, lai būtu iespējamas turpināt apspriest turpmākās sarunas par izplatīšanas līgumu, filmas demonstrēšanas uzsākšanas grafikiem un citiem jautājumiem. 24.10.2008. sarakste starp SIA „Forum Cinemas” un Iesniedzēja juridiskajiem pārstāvjiem (pielikums SIA „Forum Cinemas” 10.11.2008. vēstulei Nr.182/3) liecina, ka arī 24.10.2008. sarunas ir tikai par bankas garantijas apmēru. SIA „Forum Cinemas” 22.12.2008. vēstulē Nr. 194/3 atbildot uz Konkurences padomes 27.11.2008. vēstuli Nr.3145 norāda, ka lūgums apstiprināt gatavību iesniegt bankas garantiju ir ar mērķi, lai attiecīgos nosacījumu varētu iestrādāt līgumā par filmu nodošanu demonstrēšanai. Šajā vēstulē arī ir norādīts, ka SIA „Forum Cinemas” ieskatā fakts, ka Iesniedzējs bija sagatavojis bankas garantiju iesniegšanai SIA „Forum Cinemas” pirms līguma noslēgšanas apliecina objektīvu šķēršļu neesamību šajā sakarā. No kā izriet, ka SIA „Forum Cinemas” ieskatā prasība iesniegt bankas garantiju pirms līguma noslēgšanas nebūtu vērtējama kā atteikšanās slēgt līgumu.

Bankas garantijas pieprasīšana ir tiesisks prasības nodrošināšanas veids un pats par sevi nevar tikt uzskatīta par dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu.

Konkurences padome secina, ka Iesniedzēja un SIA „Forum Cinemas” starpā nav noslēgts ilgstošas sadarbības līgums, taču sadarbība ir izveidota pamatojoties uz atsevišķu filmu demonstrēšanas līgumiem. No lietas izskatīšanas laikā iegūtajiem pierādījumiem ir secināms, ka līguma un bankas garantijas nosacījumi tika apspriesti.

Konkurences padome secina, ka no sarakstes un faktiskās Iesniedzēja rīcības (bankas garantijas sagatavošana iesniegšanai SIA „Forum Cinemas”) izriet, ka prasība iesniegt bankas garantiju tika izvirzīta pirms līguma nosacījumu apspriešanas. Savukārt

ņemot vērā ilgstošo sarunu gaitu, Iesniedzējs bija spiests sagatavot šādu bankas garantiju, lai nebūtu spiests atcelt kinoteātra atvēršanu.

Konkurences padome lietā ir secinājusi, ka atteikšanās jeb novilcināšana slēgt līgumu vienlaicīgi turpinās ar diskusiju par netaisnīgiem līguma nosacījumiem – bankas garantijas apmēru. Līguma slēgšanas novilcināšana ar netaisnīgu nosacījumu izvirzīšanu satur Konkurences likuma 13.panta pirmās daļas 4.punkta pārkāpumu (skatīt 4.sadaļu par netaisnīgu tirdzniecības noteikumu uzspiešanu (jo sevišķi, 4.5.punktu)). Iesniedzējs nav sūdzējies, ka kādu SIA „Forum Cinemas” izplatīto filmu tas nebūtu saņēmis vispār vai ar tādu kavējumu, kas būtiski deformētu konkurenci kino demonstrēšanas tirgū.

Līdz ar to Konkurences padome secina, ka nav pamata Konkurences likuma 13.panta pirmās daļas 1.punkta pārkāpuma konstatēšanai lietā.

4. Konkurences likuma 13. panta pirmās daļas 4. punkta pārkāpums

Konkurences likuma 13.panta pirmās daļas 4.punkts nosaka: „Jebkuram tirgus dalībniekam, kas atrodas dominējošā stāvoklī, ir aizliegts jebkādā veidā ļaunprātīgi to izmantot Latvijas teritorijā. Dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana var izpausties arī kā: (...) 4) netaisnīgu pirkšanas vai pārdošanas cenu vai citu netaisnīgu tirdzniecības noteikumu tieša vai netieša uzspiešana vai piemērošana”.

4.1. Iesniedzēja paskaidrojumi par LVL (*) garantiju

SIA „Forum Cinemas” līguma nodrošinājumam prasa bankas garantiju. Sākotnējā pieprasītās bankas garantijas summa ir LVL (*).

Iesniedzējs norāda, ka bankas garantijas apmērs ir nesamērīgi augsts. Iesniegumam Nr.1 pievienota e-pasta sarakste. 15.09.2008. SIA „Forum Cinemas” vēstulē teikts: (*).

Iesniegumā Nr.1 norādīts, ka Iesniedzēja finansiālais risks jebkurā gadījumā nevar pārsniegt (*). SIA „Forum Cinemas” prasītā garantija esot nepamatota un neproporcionāla, Cinamon grupas sabiedrības nekad neesot nokavējušas rēķinu apmaksu. Lietuvā Forum Cineaemas UAB risks saistībā ar maksājumu saņemšanu no „Baltic Multiplex Ventures” UAB maksimāli ir 3 nedēļu garumā. (*)

(*)

Tādējādi SIA „Forum Cinemas” pieprasītās bankas garantijas apmērs vairākas reizes (gandrīz 6 reizes) pārsniedzot Iesniedzēja potenciālo finansiālo risku. Turklāt esot jāņem vērā, ka filmu izplatīšanas biznesā nav pieņemts prasīt šāda veida bankas garantijas, jo īpaši pirms sarunas par izplatīšanas līguma noslēgšanu uzsākšanas.

4.2. SIA „Forum Cinemas” argumenti par garantiju LVL (*) apmērā

08.10.2008. SIA „Forum Cinemas” vēstulē teikts: (*).

27.11.2008. vēstulē Nr.194/3 SIA „Forum Cinemas” ir sniegusi Konkurences padomei skaidrojumu 06.10.2006. A. A. (SIA „Forum Cinemas”) e-pasta vēstulē A. A. (Iesniedzējs) garantijas kalkulācijas pozīcijai (*) apmērā, skaidrojot kā ir veidojies šis vidējais mēneša filmu nomas summas apmērs, kā arī sniegusi skaidrojumu 06.10.2006. A. A. (SIA „Forum Cinemas”) e-pasta vēstulē A. A. (Iesniedzējs) garantijas kalkulācijas pozīcijai - 2 mēneši (*), sniedzot pamatojumu šī 2 mēneša termiņa piemērošanai.

(*) kas ir vidējā viena mēneša SIA „Forum Cinemas” kā pārstāvēto studiju izplatītāja ieņēmumu summa no studiju filmu demonstrēšanas k/t Coca - Cola Plaza, tika aprēķināta sekojoši:

(*)

(*) divu mēnešu vidējie studiju filmu izplatīšanas ieņēmumi no SIA „Forum Cinemas” studiju filmu demonstrēšanas k/t Coca - Cola Plaza.

Divu mēnešu termiņa samaksas nodrošinājums attiecīgas bankas garantijas veidā tika piedāvāts SIA „Baltic Multiplex Ventures” paredzēt savstarpējā līgumā par studiju

filmu demonstrēšanu sekojošu iemeslu dēļ. (*) Tāpēc SIA „Forum Cinemas” ir tiesīgs pamatoti uzskatīt, ka pastāv reāls risks nesaņemt samaksu par SIA „Baltic Multiplex Ventures” nodoto studiju filmu demonstrēšanu.

4.3. Bankas garantija LVL (*) apmērā

Iesniedzēja un SIA „Forum Cinemas” sarunu laikā, kas notikušas arī pēc iesniegumu iesniegšanas Konkurences padomei, SIA „Forum Cinemas” bija radis iespēju ievērojami samazināt prasītās bankas garantijas apmēru. Pēc Iesniedzēja sniegtās informācijas no SIA „Forum Cinemas” esot bijis piedāvājums samazināt garantijas summu uz pusi, t.i., uz LVL (*) apmērā. Tādējādi samazinot nodrošinātā prasījuma termiņu no diviem mēnešiem uz mēnesi (precīzāk - četras nedēļas).

Iesniedzējs uzskata, ka bankas garantija LVL (*) apmērā vēl joprojām ir nesamērīgi augsta (24.10.2008. S. N. (Iesniedzēja pārstāvis) e-pasts Z. Ū. (SIA „Forum Cinemas” pārstāvis)).

27.10.2008. Z.Ū. (SIA „Forum Cinemas” pārstāvis) e-pasts S. N. (Iesniedzēja pārstāvis): (*).

SIA „Forum Cinemas” 27.11.2008. vēstules Nr.194/3 pielikumā pievienotā tabula ar SIA „Baltic Multiplex Ventures” k/t Cinamon demonstrētajām studiju filmām laika posmā no 2008.gada 7.novembra līdz 2008.gada 18.decembrim liecina, ka kopējā SIA „Forum Cinemas” izstādīto rēķinu summa vienā kalendārā mēnesī par studiju filmu demonstrēšanu ir LVL (*). SIA „Forum Cinemas” ieskatā, ja SIA „Baltic Multiplex Ventures” neapmaksā rēķinus par iepriekšējo mēnesi, SIA „Forum Cinemas” ir jāmaksā studijām minētā summa. Tā kā vidējais studiju filmu demonstrēšanas ilgums kinoteātros ir 5 nedēļas, tad līdz brīdim, kamēr SIA „Forum Cinemas” pārstāj dot studiju filmas demonstrēšanai un atgūst jau nodotās studiju filmas no kinoteātra, paiet vismaz 2 mēneši. Tas ir faktiskais laika posms, par kuru SIA „Forum Cinemas” ir jāuzņemas finansiālais risks par iespējamo studiju filmu demonstrēšanas neapmaksāšanu, kas SIA „Baltic Multiplex Ventures” gadījumā varētu būt 2 x (*).

4.4. E-pastu sarakste par bankas garantiju EUR (*) apmērā

03.11.2008. A. A. (SIA „Forum Cinemas”) 11:43 e-pasta vēstulē A. A. (Iesniedzējs) teikts, ka (*).

Saskaņā ar lietā esošo informāciju 04.11.2008. A. A. (SIA „Forum Cinemas”) 12:23 ir nosūtījis V. M. un A. A. (Iesniedzējs) pamatlīguma projekta variantu – Pamatlīgums Multiplexi Cinamon 03.11.08_(11).doc.

Līguma projekta 10.punkts „Apmaksa” nosaka:

(*)

05.11.2008. S. N. (Iesniedzēja pārstāvis) 15:57 e-pasta vēstule Z. Ū. (SIA „Forum Cinemas” pārstāvis), A.A. (Iesniedzējs) ar pielikumu Pamatlīgums_Forum Cinemas_04.11.2008.doc, kurā tiek nosūtīts distribūcijas līgums ar komentāriem, piedāvātajiem labojumiem, tiek lūgts izskatīt tos vai tie ir pieņemami SIA „Forum Cinemas”. Labotajā līguma variantā attiecībā uz Apmaksas noteikumiem tiek piedāvāts sekojošais:

(*)

06.11.2008. S. N. (Iesniedzēja pārstāvis) 12:55 e-pasta sarakstē ar Z. Ū. (SIA „Forum Cinemas” pārstāvis), A. A. (Iesniedzējs) ir teikts, ka ir divas galvenās lietas par kurām ir jāvienojas starp pusēm pirms distribūcijas līgums var tikt parakstīts (*).

23.12.2008. S. N. (Iesniedzēja pārstāvis) 17:15 ir nosūtījusi e-pastu A. A., I. R. (Iesniedzējs), Z. Ū. (SIA „Forum Cinemas” pārstāvis) ar demonstrēšanas līgumu pielikumā – Forum Cinemas_demonstresanas ligums_181208.doc, ar komentāriem un grozījumiem un piedāvājot tikties, lai apspriestu līgumu un sasniegtu gala līgumu:

(*)

Saskaņā ar lietā iesniegtajiem dokumentiem puses 14.01.2009. ir organizējušas tikšanos, kuras laikā ir apspriesti demonstrēšanas līguma noteikumi.

23.01.2009. Z. Ū. (SIA „Forum Cinemas” pārstāvis) 16:03 ir nosūtījis S. N. (Iesniedzēja pārstāvis) Forum Cinemas_demonstresanas_ligums_22.01.09.doc, kura līguma projekta variantā attiecībā uz iepriekš augstāk citētajiem Apmaksas noteikumiem SIA „Forum Cinemas” ir piekritis Iesniedzēja pilnvarotā pārstāvja 23.12.2008. nosūtītajiem noteikumiem.

4.5. Konkurences padomes secinājumi attiecībā uz bankas garantijas apmēru

Konkurences padomes ieskatā prasība pēc bankas garantijas pati par sevi nav vērtējama kā dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana. Pastāvošie faktiskie apstākļi (ekonomiskā situācija, finansiālus ieguldījumus prasoši projekti, atšķirīga situācija attiecībā pret citiem konkurējošiem kinoteātriem u.c.) bankas garantijas prasījumā kā tādā nav saskatāmas dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas pazīmes. Taču vērtējams ir prasītās bankas garantijas apjoms. Ja bankas garantija ir nepamatoti augsta, nav saistīta ar konkrētiem, potenciāliem, pamatojamiem riskiem, tā var nepamatoti ierobežot jaunā tirgus dalībnieka konkurētspēju konkrētajā tirgū, ierobežojot konkurenci.

No sarakstes izriet, ka, lai arī sākotnēji filmu nomas mēneša vidējais rādītāja aprēķins atšķirās, Iesniedzējs akceptēja SIA „Forum Cinemas” vidējo filmu mēneša nomas maksu (ņemot vērā, ka vienlaicīgi tiek demonstrētas vairākas filmas). Viedokļi atšķirās attiecībā uz potenciālo finanšu riska periodu. Iesniedzējs uzskata, ka SIA „Forum Cinemas” iespējamais finanšu riska periods ir trīs nedēļas, savukārt SIA „Forum Cinemas” sākotnēji uzskatīja, ka tie ir divi mēneši, vēlāk mēnesis, piekrītot EUR (*) lielai bankas garantijai.

Vērtējot riska periodu jāsecina sekojošais:

1) Saskaņā ar noslēgtajām vienošanām un izstrādāto demonstrēšanas līguma projektu Iesniedzējs sagatavo biļešu tirdzniecības atskaiti katru piektdienu.

2) SIA „Forum Cinemas” izraksta rēķinu par filmas demonstrēšanu balstoties uz atskaites datiem.

3) Iesniedzēja pienākums ir veikt rēķina apmaksu 10 dienu laikā no rēķina izrakstīšanas datuma.

4) SIA „Forum Cinemas” norēķinās ar filmu studijām vai izplatītājiem par iepriekšējo mēnesi līdz tekošā mēneša 15. dienai (*), līdz 20. dienai (*), līdz 28. dienai (*), līdz 30. dienai (*).

Izvērtējot faktisko un plānoto apmaksas grafiku Iesniedzējam ar SIA „Forum Cinemas” un SIA „Forum Cinemas” ar izplatītājiem vai studijām, secināms, ka pat, ja demonstrēšanas mēneša pēdēja nedēļa saplūst ar atskaites mēneša pirmo nedēļu, Iesniedzējs paspēj veikt rēķina apmaksu tādā termiņā, kas savukārt ļauj SIA „Forum Cinemas” norēķināties ar izplatītājiem vai studijām noteiktā termiņā. Līdz ar to nepamatots ir SIA „Forum Cinemas” arguments 23.02.2009. paskaidrojumos, ka bankas garantija ir nepieciešama tādā apmērā, jo SIA „Forum Cinemas” nav pienākums kreditēt Iesniedzēju. Vēl jo vairāk ir secināms, ka Iesniedzējs kreditē SIA „Forum Cinemas” periodā, kurā tas ir norēķinājies par filmām, savukārt SIA „Forum Cinemas” vēl nav iestājies apmaksas termiņš studijām vai izplatītājiem.

Konkurences padome uzskata, ka izvērtējot lietas faktus, vērā ir ņemams apstākļis, ka sarunu ar Iesniedzēju rezultātā SIA „Forum Cinemas” ir samazinājis prasīto bankas garantijas apmēru līdz (*). Ar SIA „Forum Cinemas” 2009.gada 27.jūnijā iesniegto Rakstveida apņemšanos, SIA „Forum Cinemas” apņemas ilgtermiņa sadarbības līgumā

ietvert noteikumu, ka pieprasītā garantijas summa nepārsniegs SIA „Multiplex Systems” 3 nedēļu vidējo apgrozījumu. Konkurences padomes ieskatā, šāda apņemšanās novērsīs nepamatotus ierobežojumus konkurencei.

5. Konkurences likuma 13.panta pirmās daļas 4.punkta pārkāpums, uzspiežot pienākumu sniegt komerciāli sensitīvu informāciju un izvirzot nepamatotas prasības attiecībā uz filmu popularizēšanu.

5.1. Iesniedzēja pienākums SIA „Forum Cinemas” iesniegt informāciju par plānotajām biļešu cenām, akcijām, auditorijas kapacitāti u.c. informāciju

Iesniegumā Nr.1 norādīts, ka SIA „Forum Cinemas” ir pieprasījis, lai Iesniedzējs iesniegtu SIA „Forum Cinemas” informāciju par tā plānotajām biļešu cenām un akcijām, kad tiks piedāvātas atlaides Iesniedzēja kinoteātrī. Jāņem vērā, ka filmu izplatītājs SIA „Acme Film” filmu izplatīšanas nolūkā šādu informāciju no Iesniedzēja neprasa.

09.09.2008. A. A. (SIA „Forum Cinemas”) e-pasta sarakstē ar A. A. (Iesniedzējs) pirms filmu demonstrēšanas uzsākšanas tiek pieprasīta informācija par k/t Cinemon Alfa auditorijas kapacitāti un biļešu cenām.

Iesniegumam Nr.1 pievienots 09.10.2008. SIA „Forum Cinemas” rīkotājdirektora un valdes locekļa A. A. e-pasts Iesniedzēja valdes priekšsēdētājam A. A.. 27.11.2008. A. A. (SIA „Forum Cinemas”) 15:08 e-pasts A. A. (Iesniedzējs) norāda uz to (*).

Noslēgto vienošanos starp SIA „Forum Cinemas” un SIA „Cinamon Operations” par filmu izplatīšanu (tādas ir par katru filmu atsevišķi) 6.punkts paredz, ka (*).

Konkurences padomes lietā esošie pierādījumi liecina par to, ka SIA „Forum Cinemas” mēģinājis panākt savu nosacījumu ievērošanu Iesniedzēja darbībās attiecībā uz reklāmas pasākumiem. Piemēram, 25.11.2009. I. R. (SIA „Forum Cinemas”) e-pastā, kas adresēta A. A. un J. R. (Iesniedzējs), teikts, (*).

Iesniedzējs ir iesniedzis lietā pierādījumus, ka filmu plakātu izvietošanas apstiprināšanai tika pieprasīti videoieraksti, kur redzams cikos plakāts ir izvietots un cikos noņemts. I. R. (SIA „Forum Cinemas”) 23.12.2008. e-pastā ir pieprasījusi SIA „Cinamon Operations” (*).

24.11.2008. I. R. (SIA „Forum Cinemas”) e-pasts T. Z. (Iesniedzējs) liecina, ka (*).

13.11.2008. I. R. (SIA „Forum Cinemas”) e-pastā adresētu, tai skaitā, T. Z. (Iesniedzējs) raksta, (*).

Lietā iegūtā informācija liecina, ka SIA „Forum Cinemas” lika SIA „Cinamon Operations” saskaņot ielūgumu tekstu, kādu rakstīt ielūgumos uz k/t Cinamon atklāšanas pasākumu.

Tāpat Konkurences padomes lietā esošā informācija liecina, ka apmēram laika periodā no 24.11.2008.-20.01.2009. SIA „Cinamon Operations” mārketinga vadītāja T. Z. nav saņēmusi informāciju no SIA „Forum Cinemas” pārdošanas menedžeres I. R. Visu laiku no SIA „Cinamon Operations” puses bija prasīts nosūtīt informāciju T. Z. kā mārketinga vadītājai, lai viņa būtu informēta par visām SIA „Forum Cinemas” prasībām, bet šis lūgums tika ignorēts (26.11.2008. T. Z. (Iesniedzējs) e-pasts I. R. (SIA „Forum Cinemas”)).

5.2. Līguma noteikumi ar studijām un/vai izplatītājiem attiecībā uz pilnvarojumu ietekmēt mārketinga pasākumus

Attiecībā uz informācijas apmaiņu par plānotajām biļešu cenām līgumi ar studijām vai izplatītājiem paredz:

1) Līguma ar Warner Bros. Pictures International Distribution (*). Tādējādi Konkurences padomes skatījumā, lai izpildītu šo pienākumu nav nepieciešams pieprasīt

visu informāciju par visām biļetēm, faktiski šādu informāciju vispār nav nepieciešams pieprasīt, jo tā ir pieejama publiskajā telpā. Turklāt no līguma nosacījumiem izriet, ka šī informācija tiek pieprasīta nevis pastāvīgi, bet atsevišķos gadījumos;

- 2) Līguma ar Buena Vista International (Finland) (*);
- 3) Līguma ar Sony Pictures Releasing (Sweden) Aktiebolag (*);
- 4) Līguma ar United International Pictures B.V. (*);
- 5) Līguma ar Twentieth Century Fox International Corporation (*).

Saskaņā ar SIA „Forum Cinemas” lietā skaidroto, studijas vai izplatītāji ir pilnvarojuši SIA „Forum Cinemas” veikt nepieciešamo, lai nodrošinātu to izplatīto filmu publicitāti, atpazīstamību un reklamētu tās, nodrošinot maksimāli lielākus ienākumu no filmas demonstrēšanas. SIA „Forum Cinemas” skatījumā šie pilnvarojumi ietver tiesības ierobežot reklāmas materiālu izgatavošanu (veidu, daudzumu, saturu), reklāmas pasākumu norisi, izteikt ierobežojumus attiecībā uz reklāmas pasākumu vietu, logo izmantošanu.

Savukārt SIA „Acme Film” 28.01.2009. vēstulē lietā ir sniegusi informāciju, ka SIA „Acme Film” nav bijusi pieredze saistībā ar kinoteātra ieejas biļetes cenas pieprasīšanu un iesniegšanu, lai noteiktu izplatītāja un kinoteātra plānoto peļņu. Šis jautājums nekad nav bijis šķērslis filmu izplatīšanas līguma slēgšanā. Tomēr gadījumā, ja ir paredzētas speciālas biļešu cenas no kinoteātra puses, ieskaitot atlaižu dienas vai kampaņas, kinoteātris par to informē SIA „Acme Film”.

5.3. Konkurences padomes secinājumi

Izvērtējot lietā iegūto informāciju, Konkurences padome uzskata, ka prasība iesniegt Iesniedzēja plānotos reklāmas pasākumu plānus, arī tos, kas nav saistīti ar filmas, bet ar kinoteātra popularizēšanu, prasība iesniegt video un foto ierakstus par reklāmas materiālu izvietojumu, draudots neizsniegt reklāmas materiālus, ja tos neizvieto atbilstoši izvirzītajām prasībām, norādījumu došana par demonstrējamo filmu auditoriju, Iesniedzēja lūguma, kas uzlabotu prasību savlaicīgu saņemšanu un izpildi, kā arī lūguma par katras filmu studiju prasību apkopojuma iesniegšanu, lai savlaicīgi varētu plānot un iesniegt nepieciešamo informāciju, ignorēšanā, nostāda Iesniedzēju ievērojami sliktākās konkurences pozīcijās, nekā SIA „Forum Cinemas”, kurš arī darbojas filmu demonstrēšanas tirgū.

Vērtējot kopsakarā iepriekš minēto, Konkurences padomes ieskatā šāda rīcība ir vērtējama kā tāda, kas negatīvi ietekmē konkurenci pat tad, ja šī informācija faktiski netiek izmantota konkurējošā nozarē. Šādas nesamērīgas un nepamatotas prasības nav pieļaujamas pat kā filmu studiju vai izplatītāju prasību īstenošana.

Konkurences padomes ieskatā, norādījumi par filmu studiju vai izplatītāju dotajiem norādījumiem mārketinga plāniem – filmu reklamēšanas pasākumiem jādod nediskriminējošā, iepriekš (savlaicīgi) zināmā un skaidri saprotamā veidā uz līdzīgiem nosacījumiem, ņemot vērā objektīvos lietas apstākļus, kurus būtu saprātīgi prasīt no jebkura cita filmu demonstrētāja un kurus, t.sk., izpilda SIA „Forum Cinemas” kā filmu demonstrētājs.

Lietā nav konstatēts, ka informāciju par biļešu cenām SIA „Forum Cinemas” turpinātu pieprasīt. SIA „Forum Cinemas” 2009.gada 27.jūnijā ar Konkurences padomē iesniegto Rakstveida apņemšanos ir noteikts, ka SIA „Forum Cinemas” apņemas nepieprasīt informāciju, no konkurentiem par biļešu cenām, nepiemērot noteikumus par skatītāju zāļu (auditoriju) izvēli, nepiemērot nesamērīgas prasības attiecībā uz mārketinga pasākumiem, savlaicīgi – nekavējot mārketinga pasākumu saskaņošanu ar filmu demonstrētājiem, darīt zināmas katras filmu studijas vai izplatītāja vispārējās prasības attiecībā uz filmas mārketinga pasākumiem. Konkurences padomes skatījumā

šāda apņemšanās izpilde novērš negatīvās sekas kinofilmu izplatīšanas tirgū kinoteātriem un kinofilmu demonstrēšanas tirgū kinoteātros.

6. Konkurences likuma 13.panta ģenerālklausulas pārkāpums, šķērssubsidējot savu saimniecisko darbību filmu demonstrēšanas tirgū no ienākumiem izplatīšanas tirgū

6.1. Iesniedzēja paskaidrojumi

Iesniegumā Nr.2. norādīts, ka, piemēram, laikrakstā „Diena” filmas tiekot reklamētas, izmantojot tikai „Forum Cinemas” logo. Reklāmas tieši un nepārprotami saturot norādi uz filmu seansiem SIA „Forum Cinemas” kinoteātrī, norādot konkrētus filmu demonstrēšanas laikus. Tātad tiekot reklamētas nevis filmas, bet gan SIA „Forum Cinemas” kinoteātris. Iesniegumam ir pievienots Dienas pielikumā laikrakstā *TV Izklaide* (06.-13.11.) ievietotā reklāma Forum Cinemas kino filmu repertuārs laika periodam no 07.-13.11. un portālā www.diena.lv Forum Cinemas afišas, kurās tiek reklamētas Forum Cinemas kinoteātrī izrādītās filmas.

07.01.2009. iesniegumā norādīts, ka SIA „Forum Cinemas” joprojām turpina izplatīt reklāmu, kurā, visticamāk, par Holivudas filmu studiju līdzekļiem tiek reklamētas nevis šo studiju filmas, bet gan SIA „Forum Cinemas” kinoteātris. Piemēram, 2008.gada 12.decembrī portālā Inbox (www.inbox.lv) visu dienu esot bijis pieejams reklāmkarogs (banner), kas reklamēja filmu „*Diena, kad apstājās zeme*”. Reklāmkarogs bija savienots tikai ar SIA „Forum Cinemas” mājas lapas sadaļu, kurā iespējams iegādāties kino biļetes tikai uz Forum Cinemas kinoteātrī demonstrētajām filmām. Reklāmā nekur nebija norādes uz to, ka šo filmu rāda arī citos kinoteātros. Turklāt SIA „Forum Cinemas” izvietojot savu logo uz visiem filmu reklamēšanai paredzētajiem materiāliem, tai skaitā plakātiem, kurus citiem kinoteātriem ir bez papildus samaksas jāizvieto savās telpās atbilstoši SIA „Forum Cinemas” prasībām. Ņemot vērā to, ka SIA „Forum Cinemas” vienlaicīgi darbojas gan kā filmu izplatītājs, gan kā kinoteātra operators, veidojas situācija, kurā citi kinoteātri ir spiesti izvietot savās telpās sava konkurenta reklāmu.

6.2. Lietā iegūtā informācija attiecībā uz šķērssubsidēšanu

15.12.2008. Konkurences padomes tikšanās laika ar SIA „Forum Cinemas” tika noskaidrota šāda informācija:

Līgumi starp SIA „Forum Cinemas” un filmu studijām paredz saskaņot reklamēšanas pasākumus un reklamēšanas budžetu katrai filmai atsevišķi starp studijām un izplatītājiem. Šāda saskaņošana notiekot elektroniski, tiekot saskaņoti mediji, kuros notiks reklamēšana u.c. reklamēšanas pasākumi. SIA „Forum Cinemas” kā izplatītājam esot savs budžets, savukārt kinoteātrim „Parex Plaza” ir savs budžets – tie esot divi dažādi budžeti, kuri netiekot jaukti.

No SIA „Forum Cinemas” 22.12.2008. Konkurences padomē iesniegtajiem dokumentiem ir iespējams pārliecināties par to, ka Džeimsa Bonda sērijas filmas „Mierinājuma kvants” saskaņotajā mediju plānā paredzētais budžets, kurš saņemts no studijas ir LVL (*) un šī budžeta izmantošana ir bijusi paredzēta arī (*).

Saskaņā ar 20.01.2009. SIA „Forum Cinemas” vēstulē sniegto informāciju, filmai „Diena, kad apstājās zeme” no filmu studijas puses tika piešķirts reklāmas budžets LVL (*) apmērā. (*).

20.01.2009. SIA „Forum Cinemas” saņemtā vēstule liecina, ka laikrakstā „TV Izklaide” laika periodā no 06.11.2008.-13.11.2008., kurā tika reklamēts Forum Cinemas kinoteātra kinofilmu repertuārs laika periodam no 07.11.-13.11.2008. filmu (*).

Vienlaicīgi 20.01.2009. SIA „Forum Cinemas” atbildes vēstulē ir skaidrots, ka SIA „Forum Cinemas” kā filmu izplatītājam (neskaitot filmu studiju piešķirtos līdzekļus)

reklāmas izdevumi 2008.gadā (*). Kinoteātra „Parex Plaza” reklāmas izdevumi, kuri nav saistīti ar studiju atmaksāto filmu reklāmu 2008.gadā, esot veidojuši (*). Savukārt SIA „Forum Cinemas” kopējie reklāmas izdevumi, kurus finansē filmu studijas 2008.gadā bija (*).

SIA „Forum Cinemas” ieņēmumi no filmu izplatīšanas 2008.gadā bija (*), bet ieņēmumi no pārdotajām biļetēm 2008.gadā bija (*).

SIA „Cinamon Operations” reklāmas izmaksas 2008.gadā bija (*), bet ieņēmumi no filmām (*).

6.3. Fakti attiecībā uz firmas un logo „Forum Cinemas” izmantošanu un Konkurences padomes secinājumi

23.02.2009. SIA „Forum Cinemas” paskaidrojumos teikts, ka „Forum Cinemas” uzraksts uz filmu studiju izplatīšanai iesniegtajām filmām un šo filmu reklāmas materiāliem esot vispārpieņemta komercprakse, kad preces ražotājs norāda uz preces iepakojuma un preces reklāmas materiāliem savu izplatītāju attiecīgajā tirgū. (*).

Turpat SIA „Forum Cinemas” norāda, ka patērētāju un kinoteātru interesēs ir zināt, kurš izplatītājs ir filmu nogādājis līdz kinoteātriem, tāpēc visā pasaulē uz filmu reklāmas materiāliem tiek izvietoti ne tikai filmu studiju, bet arī vietējo izplatītāju zīmoli.

SIA „Forum Cinemas” norāda, ka tā (*) (SIA „Forum Cinemas” 20.01.2009. vēstule). Filmu izplatīšanas tirgū SIA „Forum Cinemas” lieto firmu „Forum Cinemas”. Filmu demonstrēšanas tirgū SIA „Forum Cinemas” piederošā kinoteātra nosaukums ir „Parex Plaza” (agrāk „Coca-Cola Plaza”).

Iesniegumam Nr.2 ir pievienoti sekojoši pierādījumi:

1) Izdrukas no portāla „Diena” (www.diena.lv), kurā ir iekļauta informācija „Forum Cinemas afiša” (01.12.2008. un 21.11.2008.). No norādītās informācijas izriet, ka tā ir informācija nevis par SIA „Forum Cinemas” kā izplatītāja izplatītajām filmām, bet gan tā ir SIA „Forum Cinemas” piederošā kinoteātra afiša. To apliecina fakts, ka ir norādīti konkrētu filmu demonstrēšanas laiki un auditorijas, piemēram, „(FC 13)” [Forum Cinemas 13 auditorija], „(FC 2)” [Forum Cinemas 2 auditorija]. Pie tam šajās afišās ir iekļautas divas filmas, kuru izplatītājs ir SIA „Acme Film”. Šī informācija ir automātiski ģenerēta, taču liecina par pretēju izpratni nekā tam, ko tirgus dalībnieks pauda 23.02.2009. paskaidrojumos Konkurences padomei.

2) Laikraksta „Diena” pielikuma „TV Izklaide 06.-13.11.” kopija, kurā iekļauta informācija, kurā norādīts zem logo „Forum Cinemas” periods, kurā tiek demonstrētas norādītās filmas, mazāks kinoteātra „Parex Plaza” logo. Pie tam ne visas filmas, kas norādītas afišā ir SIA „Forum Cinemas” izplatītās filmas („Zāģis”, „Sadedzināt pēc izplatīšanas” izplata SIA „Acme Film”).

3) Uz SIA „Forum Cinemas” piederošā kinoteātra Kino kartes ir tikai logo „Forum Cinemas”.

4) Uz visām SIA „Forum Cinemas” piederošā kinoteātra biļetēm ir logo „Forum Cinemas”.

5) Portālā www.forumcinemas.lv ievietotā informācija ir adresēta patērētājiem, informējot par notikumiem un iespējām kinoteātrī. Portālā nav pieejama informācija, kas būtu adresēta filmu izplatītājiem.

6) Portālā www.forumcinemas.lv ir gan „Parex Plaza”, gan „Forum Cinemas” logo. Šajā mājas lapā, kur ir informācija patērētājiem - kino apmeklētājiem tik pat vizuāli uztverami kā „Forum Cinemas” logo nav izvietoti citu izplatītāju logo (lai izpildītos SIA „Forum Cinemas” paša dotais skaidrojums par patērētāju tiesībām būt informētiem par filmu izplatītājiem, pie tam visiem izplatītājiem uz vienlīdzīgiem nosacījumiem),

„Forum Cinemas” logo izmēra ziņā ir ievērojami lielāks un izvietots daudz uzskatāmāk nekā logo „Parex Plaza”.

7) Kinoteātra nosaukums tā pastāvēšanas laikā ir mainījies no „Coca-Cola Plaza” uz „Parex Plaza”. Savukārt logo „Forum Cinemas” tiek lietots kopā ar kinoteātri un tas nav mainījies kinoteātra pastāvēšanas laikā.

Iesniedzējs tikšanās laikā ar Izpilddirekcijas pārstāvjiem 25.03.2008. iesniedza reklāmas ruļļus, kuros tiek reklamētas filmu studiju filmas. Tajos ir norādīts, ka „Forum Cinemas piedāvā” attiecīgo filmu un datumus, kuros tās ir redzams uz ekrāna, nenorādot informāciju par citiem kinoteātriem. Līdz ar to patērētājs faktiski var saprast, ka filma ir redzama kinoteātrī, kas tiek reklamēts ar firmu „Forum Cinemas”.

Konkurences padomes ieskatā firma un logo „Forum Cinemas” patērētājiem asociējas ar kinoteātri, nevis izplatītāju, un SIA „Forum Cinemas” darbības ir bijušas vērstas tieši uz kinoteātra popularizēšanu.

Turklāt konkurentam, izmantojot šādus filmas reklāmas materiālus, par saviem līdzekļiem tiek uzlikts pienākums reklamēt citu kinoteātri.

Konkurences padome piekrīt, ka normāla saimnieciskā prakse paredz norādīt izplatītāju reklāmas materiālos. Taču esošajā situācijā, kad SIA „Forum Cinemas” ir attīstījis firmu un logo tādā veidā, ka tā patērētājam asociējas ar kinoteātri nevis ar izplatītāju (pretēji SIA „Forum Cinemas” norādītajam, ka tas ir izplatītāja logo). Firmas un logo „Forum Cinemas” izmantošana reklāmas materiālos, kas paredzēti filmas reklamēšanai un kurus finansē filmu studijas, pie konkrētiem apstākļiem ir vērtējami kopsakarā ar faktiem par šķērssubsidēšanu.

6.4. Konkurences padomes secinājumi par šķērssubsidēšanu.

Šķērssubsidēšana klasiskajā izpratnē pastāv tad, ja tirgus dalībnieks ienākumus no tirgus, kurā tas atrodas dominējošā stāvoklī, izmanto tirgū, kurā tas neatrodas dominējošā stāvoklī, tādā veidā tirgū, kurā tas darbojas konkurences apstākļos, radot sev labvēlīgākus apstākļus nekā konkurentiem – parasti, nosakot zemāku preces cenu. Konkrētajā gadījumā Konkurences padome nav konstatējusi, ka SIA „Forum Cinemas” kinoteātra biļešu cenas būtu zemākas un kaitējums konkurencei būtu nodarīts tādā veidā. SIA „Forum Cinemas” arī norāda, ka ienākumi no biļetēm sedz ar demonstrēšanu saistītos izdevumus, un tādēļ neizpildās vispārpieņemtie šķērssubsidēšanas priekšnosacījumi. Taču Konkurences padomes ieskatā šie minētie fakti nepierāda pretējo, respektīvi, ka šķērssubsidēšana nav notikusi un attiecīgi arī negatīva konkurences ietekmēšana. Šķērssubsidēšana, kas nav saistīta ar cenu politiku, arī var ietekmēt konkurenci. Piemēram, ja vienam tirgus dalībniekam kinofilmu demonstrēšanas tirgū ir pieejami lielāki resursi (konkrētajā gadījumā tie ir „iezīmēti” reklāmas izdevumi, jo tos iespējams iegūt un tērēt tikai saskaņā ar studiju vai izplatītāju apstiprinātiem reklāmas pasākumu plāniem), nekā otram, tas spēj piesaistīt lielāku patērētāju skaitu, izmantot dārgākus reklāmas pasākumus, kuri savukārt dod lielāku efektu, izmantot ietekmīgākus patērētāju piesaisti veidojošus reklāmas pasākumus.

Konkurences padome izvērtēja reklāmas izdevumus attiecībā pret ienākumiem:

- 1) SIA „Forum Cinemas” kā izplatītājam reklāmas izdevumi attiecībā pret kopējo apgrozījumu (kā izplatītāja) ir (*) 2008.gadā;
- 2) SIA „Forum Cinemas” kā filmu demonstrētājam reklāmas izdevumi attiecībā pret kopējo apgrozījumu ir (*) 2008.gadā;
- 3) Iesniedzēja reklāmas izdevumi attiecībā pret kopējo apgrozījumu ir 29% 2008.gadā.

Turklāt ir jāņem vērā, ka SIA „Forum Cinemas” reklāmu īpatsvars medijos ir ievērojami lielāks nekā konkurentu.

Nemot vērā šī lēmuma 6.3.punktā minēto, secināms, ka šo apstākli būtiski pastiprina logo sapludināšana un vienas firmas izmantošana. Līdz ar to secināms, ka konkrētajā gadījumā filmu studiju dotu līdzekļu izmantošana reklāmas izdevumiem, reklamējot savu darbību lejupejošā tirgū, sniedz būtisku priekšrocību attiecībā pret konkurentiem un ir vērtējamas kā filmu demonstrēšanas tirgu kavējošas.

Konkurences padomes skatījumā, SIA „Forum Cinemas” 2009.gada 27.jūnija Rakstveida apņemšanās, ar kuru tas apņemas pārtraukt izmantot „Forum Cinemas” firmu, logo un preču zīmi mārketinga un reklāmas darbībā, kas saistīta ar filmu izplatīšanu, tajā skaitā, netitrēt filmas ar uzrakstu „„Forum Cinemas” piedāvā”, kā arī neizmantojot filmu studiju un izplatītāju piešķirtos reklāmas un mārketinga līdzekļus, kas paredzēti konkrētas filmas reklāmai savā kinoteātra reklamēšanai, izpilde novērš negatīvās sekas konkurencei, kas konstatētas šīs lietas ietvaros.

7. SIA „Multiplex Systems” viedoklis par lietā konstatētajiem faktiem

SIA „Multiplex Systems” pēc iepazīšanās ar lietas Nr.2840/08/06/23 materiāliem 30.06.2009. vēstulē puda savu viedokli.

1. *SIA „Multiplex Systems” norāda, ka SIA „Forum Cinemas” rakstveida apņemšanās norādītais bankas garantijas nosacījuma piemērošanai, ņemot vērā apņemšanās formulējumu, vairs nav saskatāma nepieciešamība. SIA „Forum Cinemas” un SIA „Multiplex Systems” ir sadarbojušās kopš 2008.gada novembra, un maksājumu disciplīnas ievērošana nav bijusi problemātiska. SIA „Multiplex Systems” ierosina apņemšanos formulēt tādā veidā, kas SIA „Forum Cinemas” liegtu SIA „Multiplex Systems” pieprasīt garantiju.*

Konkurences padome norāda, ka prasība pēc bankas garantijas pati par sevi nav uzskatāma par Konkurences likuma dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas pārkāpumu. Ja pieprasītā bankas garantija nav nepamatoti augsta un puses ir vienojušās par to, ka garantijas summa nepārsniegs SIA „Multiplex Systems” 3 nedēļu vidējo apgrozījumu, tā nevar nepamatoti ierobežot tirgus dalībnieka konkurētspēju konkrētajā tirgū tādā veidā, kas ierobežotu konkurenci, radot konkrētajā tirgū negatīvas sekas.

2. *SIA „Multiplex Systems” uzskata, ka SIA „Forum Cinemas” rakstveida apņemšanā piedāvātā iekšējās strukturālas izmaiņas, kas nodrošina filmu izplatīšanas un demonstrēšanas biznesa nodalīšanu būtu īstermiņa pozitīvi vērtējams risinājums. SIA „Multiplex Systems” ierosina iekļaut apņemšanos par filmu izplatīšanas un filmu demonstrēšanas saimnieciskās darbības nodalīšanu atsevišķiem komersantiem. Tomēr vienlaicīgi arī izsakot bažas, ka arī šāds risinājums pilnībā neizslēdz varbūtību par tirgus varas pārņemšanu uz saistīto filmu demonstrēšanas tirgu, jo Konkurences likuma izpratnē juridiski nodalītie komersanti tik un tā būtu uzskatāmi par vienu tirgus dalībnieku.*

Konkurences padome secina, kā samērīgs un lietderīgs līdzeklis konkurences situācijas uzlabošanai šajā lietā ir uzskatāms SIA „Forum Cinemas” iekšējās struktūras papildu nodalīšana (sadalīšana), nenodalot filmu demonstrēšanu un filmu izplatīšanas saimniecisko darbību atsevišķiem komersantiem. Konkurences padomei nav pamata secināt, ka filmu izplatīšanas un filmu demonstrēšanas saimnieciskās darbības nodalīšana atsevišķiem komersantiem kaut kādā veidā dos pozitīvāku vai ilgtermiņa risinājumu.

3. *Attiecībā uz SIA „Forum Cinemas” apņemšanos nepieļaut šķērssubsidēšanu, SIA „Multiplex Systems” norāda, ka šķērssubsidēšanas ierobežojumam ir jāattiecas ne tikai uz mārketinga līdzekļiem, bet gan uz visiem filmu izplatīšanas tirgū gūtajiem ieņēmumiem.*

Izvērtējot minēto SIA „Multiplex Systems” priekšlikumu, Konkurences padome secina, ka SIA „Forum Cinemas” ar 27.06.2009. parakstīto rakstveida apņemšanās

3.punktu ir apņēmusies veikt SIA „Forum Cinemas” iekšējas strukturālas izmaiņas, kas nodrošina filmu izplatīšanas un demonstrēšanas biznesa nodalīšanu. Līdz ar to Konkurences padome secina, ka šāda apņemšanās nodrošina atsevišķu saimnieciskās darbības uzskaiti konkrētajos tirgos. Vērtējot apņemšanās 3. un 4.punktu kopsakarā, SIA „Forum Cinemas” apņemas nodrošināt, ka filmu studiju un izplatītāju piešķirtie mārketinga līdzekļi netiek šķērssubsidēti.

Dominējošā stāvoklī esošam tirgus dalībniekam ir jāievēro īpaša atbildība, lai tā darbības rezultātā netiktu kavēta, ierobežota vai deformēta konkurence kāda no konkrētajiem tirgiem. Konkurences padome secina, ka rakstveida apņemšanās ir lietderīga un samērīga un šīs lietas ietvaros tā novērš konkurences kavēšanu un ierobežošanu filmu izplatīšanas tirgū un filmu demonstrēšanas tirgū. Struktūras iekšēja nodalīšana tādā veidā, ka tiek nodrošināta biznesa nodalīšana, garantē atsevišķu saimnieciskās darbības uzskaiti konkrētajos tirgos un šķērssubsidēšanas, kas kavētu vai ierobežotu konkurenci tajos, novēršanu.

8. Apņemšanās pildīt noteiktus tiesiskos pienākumus

Konkurences likuma 27.² panta otrajā daļā noteikts, ka (...) „lēmumu par lietas izpētes izbeigšanu var pieņemt, ja tirgus dalībnieks rakstveidā apņemas pildīt noteiktus tiesiskos pienākumus, kas novērš konkurences kavēšanu, ierobežošanu vai deformēšanu, un Konkurences padome, izvērtējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, uzskata to par lietderīgu”. Tādējādi tirgus dalībniekam pirms gala lēmuma pieņemšanas ir tiesības sniegt priekšlikumus, ar kuriem tas uzņemas tādus tiesiskos pienākumus, kas novērš negatīvās sekas konkurencei.

SIA „Forum Cinemas” 2009.gada 27.jūnijā iesniedza Rakstveida apņemšanos (šī lēmuma pielikums Nr.1), ar ko Konkurences padomei apliecina, ka tā apņemas pildīt tiesiskos pienākumus, lai novērstu radītos ierobežojumus konkurencei kinofilmu izplatīšanas tirgū kinoteātriem un kinofilmu demonstrēšanas tirgū kinoteātros, tādā veidā novēršot un turpmāk nepieļaujot konkurences kavēšanu, ierobežošanu vai deformēšanu.

Rakstveida apņemšanās paredz, ka noteiktā termiņā SIA „Forum Cinemas” ilgtermiņa sadarbības līgumā ietvers noteikumu, ka pieprasītā garantijas summa nepārsniegs SIA „Multiplex Systems” 3 nedēļu vidējo apgrozījumu. Tāpat apņemšanās paredz, ka SIA „Forum Cinemas” nepieprasīs informāciju, no konkurentiem par biļešu cenām, skatītāju zāļu (auditoriju) izvēli/noteikšanu, nepiemēros nesamērīgas prasības attiecībā uz mārketinga pasākumiem. Apņemšanās paredz arī noteiktā termiņā nodrošināt SIA „Forum Cinemas” uzņēmuma iekšējas strukturālas izmaiņas, kas nodrošina filmu izplatīšanas un demonstrēšanas biznesa nodalīšanu. Tāpat ar Rakstveida apņemšanos SIA „Forum Cinemas” apņemas pārtraukt izmantot „Forum Cinemas” firmu, logo un preču zīmi mārketinga un reklāmas darbībā, kas saistīta ar filmu izplatīšanu, tajā skaitā, netitrēt filmas ar uzrakstu „„Forum Cinemas” piedāvā”, kā arī neizmantot filmu studiju un izplatītāju piešķirtos reklāmas un mārketinga līdzekļus, kas paredzēti konkrētas filmas reklāmai sava kinoteātra reklamēšanai.

SIA „Forum Cinemas” Rakstveida apņemšanās izpilde, Konkurences padomes skatījumā nekavējoties novērš konkurences kavēšanu un ierobežošanu kinofilmu izplatīšanas tirgū kinoteātriem un kinofilmu demonstrēšanas tirgū kinoteātros, līdz ar to novēršot negatīvās sekas konkurencei konkrētajos tirgos.

Līdz ar to ņemot vērā, ka SIA „Forum Cinemas” Rakstveida apņemšanās pildīt iepriekš minētos tiesiskos pienākumus, novērš konkurences kavēšanu, ierobežošanu vai deformēšanu un atbilst Konkurences likuma 2.pantā noteiktajam leģitīmajam mērķim, ir lietderīgi šajā lietā pieņemt lēmumu par lietas izpētes izbeigšanu.

Pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 4.punktu, 13.panta pirmās daļas ģenerālklausulu, 1. un 4.punktu un 27.²panta otro daļu, Konkurences padome

nolēma:

izbeigt lietu Nr.2804/08/06/23 par Konkurences likuma 13.panta pirmās daļas ģenerālklausulas, 1. un 4.punktā noteikto pārkāpumu SIA „Forum Cinemas” darbībās.

Saskaņā ar Konkurences likuma 8.panta otro daļu, Konkurences padomes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no šī lēmuma spēkā stāšanās dienas.

Pielikumā: SIA „Forum Cinemas” 2009.gada 27.jūnija Rakstveida apņemšanās lietā Nr.2804/08/06/23 (Pielikums Nr.1) uz 3 lp. (*)

(*) – Ierobežotas pieejamības informācija

Priekšsēdētāja v.i.

D. Rungēvica